

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการเป็นผู้นำที่ดี
ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี

The Relationship between Personal Characteristics and Good Leader of Head of Child
Development Center under the Local Administrative
Organizations in Singburi Province

ออมใจ แสงสว่าง¹
ภัทรธมณชน เรืองวิทยาภูมิ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี 2) ศึกษาการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี และ3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคุณลักษณะของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี เท่ากับ 0.90 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี เท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะเฉพาะบุคคลของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา ด้านคุณลักษณะภูมิหลังทางสังคม ด้านคุณลักษณะทางสังคม และด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน ตามลำดับ

2. การเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านผู้นำจริยธรรม และด้านผู้นำการแลกเปลี่ยน ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการเป็นผู้นำที่ดี ของหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี โดยรวม อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า คุณลักษณะเฉพาะบุคคลมีผลต่อการเป็นผู้นำที่ดี ฉะนั้นจึงต้องให้ความสำคัญในการพิจารณาคุณลักษณะเฉพาะบุคคลในการแต่งตั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีศักยภาพในการเป็นผู้นำที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสบความสำเร็จ

คำสำคัญ: คุณลักษณะเฉพาะบุคคล การเป็นผู้นำที่ดี หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

² อาจารย์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Abstract

The purposes of this study were: 1) to study the personal Characteristics of the head of child development center under the Local Administrative Organizations in Singburi Province. 2) to study the good leader of the head of child development center under the Local Administrative Organizations in Singburi Province and 3) to study the relationship between the personal Characteristics and the good leader of head of child development center under the Local Administrative Organizations in Singburi Province. The samples of this research were 144 teachers of child development center under the Local Administrative Organizations in Singburi Province. The questionnaires were 5 rating scales with reliability of personal characteristics as 0.90 and reliability of good leader as 0.94. The statistics used an analysis of the data to obtain various descriptive statistics were frequency, percentage, mean, standard deviation, conbach's alpha coefficient and pearson's correlation coefficient.

The finding were as follows:

1. The personal Characteristics of the head of child development center under the Local Administrative Organizations in Singburi Province in overall was at a high level. When considering each aspect was the high level every level. The order from high to low, as follows: Social Background, Social Characteristic, Personality and Task-related Characteristic.

2. The good leader of the head of child development center under the Local Administrative Organizations in Singburi Province in overall was at a high level. When considering each aspect was at the high level every level. The order from high to low, as follows: Transformational Leadership, Moral Leadership and Transactional Leadership.

3. The Relationship between the personal characteristics and good leader of head of child Development Center under the Local Administrative Organizations in Singburi Province in overall was at a moderate level to a very high level with statistical significance at the level of .01. The results revealed that the personal characteristics affect good leader. therefore must pay attention in consideration personal characteristics in the appointment of the head of child development center to achieve personal characteristics in the appointment of the head of child potential in good leader to be success.

Keywords: Personal Characteristics, Good Leader, Head of Child Development Center

บทนำ

จากปัญหาการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของโลกทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และรวมไปถึงความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อสังคมเด็กเล็ก ส่งผลกระทบต่อครอบครัวที่ต้องมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาและส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กระดับปฐมวัยในช่วงอายุ 2-5 ปี ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (2560: 113) จึงจำเป็นต้องปรับระบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาเด็กให้สมวัยอย่างมีคุณภาพ และมีมาตรฐาน ซึ่งการบริหารจะประสบความสำเร็จได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารงานของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีหน้าที่เป็นผู้ดำเนินงานตามแผน และนโยบายต่าง ๆ

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่จะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของการบริหารงานในองค์กร ดังนั้นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงต้องมีคุณลักษณะของการเป็นผู้นำที่ดี จึงจะได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นไปตามเป้าหมาย (สมพงษ์ เกษมสิน, 2542) ซึ่งองค์ประกอบของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สำคัญก็คือ ทรัพยากรบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยทำให้การบริหารงานเกิดประสิทธิผลหรือสามารถสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นภายในองค์กรได้ทุกเมื่อ ดังนั้น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นบุคคลที่ต้องมีคุณลักษณะและมีความเป็นผู้นำที่ดี ดังที่ ภัทรธรมณชน เรื่องวิทยาวุฒิ (2559: 130) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะความเป็นผู้นำ เพราะ

ผู้นำเป็นกลไกที่สำคัญที่สุดในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ และผู้นำจะมีอิทธิพลต่อผู้ตามทั้งในแง่ของอำนาจ การให้แรงจูงใจ ผู้นำต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเอง คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ มาปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ต้องให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และต้องนำการเปลี่ยนแปลง (Leading change) และการแก้ปัญหา ดังนั้นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร และการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่หยอดเยี่ยม พัฒนาระบบงานที่ทันให้เกิดขึ้นในองค์กรให้มีความทันสมัย (ศศิธรดา แพงไทย, 2559: 11) และต้องสนองต่อนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งที่ผ่านมาจะพบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดคุณลักษณะการเป็นผู้นำที่ดี ทั้งนี้จะ เป็นสาเหตุที่ทำให้ขาดความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลของผู้นำจะมีส่วนสำคัญที่ทำให้ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย และยังแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเป็นผู้นำที่ดีอีกด้วย จากปัญหาที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดของ Bass, (1990: 79-81) มาเป็นกรอบในการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะทางกาย 2) คุณลักษณะภูมิหลังทางสังคม 3) คุณลักษณะทางสติปัญญา 4) คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ 5) คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน และ 6) คุณลักษณะทางสังคม ผนวกกับการศึกษาการเป็นผู้นำที่ดี ตามแนวคิดของ Burn (1978: 43-44) ประกอบด้วย 1) ด้านผู้นำการแลกเปลี่ยน 2) ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ 3) ด้านผู้นำจริยธรรม ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมาจะพบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเท่าที่ควร ประกอบกับสาเหตุอันเนื่องมาจากคุณลักษณะของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ยังขาดคุณลักษณะผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองสระบุรี (2557, อ้างถึงใน ปวีณร์ศรีมา เป็ลวงค์, 2558: 4) ที่ได้ศึกษาปัญหาของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี พบว่า ผู้บริหารไม่มีการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำ ไม่มีความสามารถในการพัฒนา และการสร้างทีมงานให้มีประสิทธิภาพ ขาดการวางแผน บุคลากรขาดขวัญและกำลังใจ กลัวการเปลี่ยนแปลง ไม่ยอมรับสิ่งใหม่ ๆ และยังไม่สอดคล้องกับ กฎณะ เหลืองทอง (2556: 4) ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

เทศบาลเมืองพะเยา พบว่า ปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ใช่อำนาจที่มีอยู่บริหารอย่างเหมาะสมกับอำนาจที่ได้รับ อันเป็นสาเหตุให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือ ผู้ร่วมงานมองว่าผู้นำของตนขาดคุณลักษณะ ของการเป็นผู้นำที่ดี

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะเฉพาะบุคคลเป็นสิ่งสำคัญที่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกคนควรมี และจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทั้งในด้านคุณลักษณะทางกาย ด้านคุณลักษณะภูมิหลังทางสังคม ด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา ด้าน คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน และด้านคุณลักษณะทางสังคม ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้สามารถส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการเป็นผู้นำที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา และทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อนำผลจากการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน และเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อศึกษาการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการเป็นผู้นำที่ดี ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสิงห์บุรี จำนวน 76 แห่ง รวมทั้งสิ้น 234 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสิงห์บุรี จำนวน 234 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของ

เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 144 คน

3. ตัวแปรที่วิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะเฉพาะบุคคลใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) คุณลักษณะทางกายภาพ 2) คุณลักษณะภูมิหลังทางสังคม 3) คุณลักษณะทางสติปัญญา 4) คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ 5) คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน และ 6) คุณลักษณะทางสังคม

3.2 ตัวแปรตาม คือ การเป็นผู้นำที่ดี ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้นำการแลกเปลี่ยน 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ 3) ผู้นำจริยธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรีใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) คุณลักษณะทางกายภาพ 2) คุณลักษณะภูมิหลังทางสังคม 3) คุณลักษณะทางสติปัญญา 4) คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ 5) คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน และ 6) คุณลักษณะทางสังคม โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของลิคเคอร์ต (Likert) อ้างถึงใน สุขญา ศรีอริยะกุล (2558) มาปรับปรุงแก้ไขเพราะมีเนื้อหาสอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัยของผู้วิจัย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้นำการแลกเปลี่ยน 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ 3) ผู้นำจริยธรรมโดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของ ลิคเคอร์ต (Likert) อ้างถึงใน สุทธากุล ช้างใหญ่ (2558) มาปรับปรุงแก้ไขเพราะมีเนื้อหาสอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัยของผู้วิจัย

การดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารงานและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำมากรอบแนวคิดมาสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดโครงสร้างขอแบบสอบถามและสำนวนภาษาของข้อคำถาม เพื่อออกแบบลักษณะรูปแบบของข้อคำถามให้เหมาะสม

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้องตามจุดมุ่งหมาย และขอบเขตของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขคำถามให้ครอบคลุมรายละเอียดของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข และได้ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบ

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์แบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

2.1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของครูวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

2.2 ข้อมูลคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 ข้อมูลการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะเฉพาะบุคคลของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา ด้านคุณลักษณะภูมิหลังทางสังคม ด้านคุณลักษณะทางสังคม และด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน ตามลำดับ

2. การเป็นผู้นำที่ดีของ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียง ตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านผู้นำจริยธรรม และด้านผู้นำการแลกเปลี่ยน ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญที่ .01

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าคุณลักษณะเฉพาะบุคคลมีผลต่อการเป็นผู้นำที่ดี ฉะนั้นจึงต้องให้ความสำคัญในการพิจารณาคุณลักษณะเฉพาะบุคคลในการแต่งตั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีศักยภาพในการเป็นผู้นำที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสบความสำเร็จ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. คุณลักษณะเฉพาะบุคคลของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มาใช้ในการ

บริหารงานภายในองค์กร โดยครอบคลุมทั้งคุณลักษณะทางกาย คุณลักษณะภูมิหลังทางสังคม คุณลักษณะทางสติปัญญา คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน และคุณลักษณะทางสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การการเป็นผู้นำที่ดี

1.1 คุณลักษณะทางกายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการพัฒนาจึงมีบุคลิกภาพดี มีบุคลิกภาพที่สง่างาม แต่งกายสุภาพถูกกาลเทศะ วางตัวดีกับผู้พบเห็น

1.2 คุณลักษณะภูมิหลังทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีวุฒิการศึกษาที่เหมาะสมกับตำแหน่ง มีความสามารถในการแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ และปรับตัวเข้ากับสังคมทุกระดับ

1.3 คุณลักษณะทางสติปัญญาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความรู้ดี มีปฏิภาณไหวพริบ ในการแก้ปัญหา และสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงาน มีความร่วมมืออันดีต่อกัน

1.4 คุณลักษณะทางบุคลิกภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการอบรมในหลักสูตรนักบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีการพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับด้านตำแหน่ง การใช้วาจาในการสื่อสาร การแต่งกาย การวางตัวในสังคม และการปฏิบัติตนต่อผู้ร่วมงาน

1.5 คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความผูกพัน และรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความมุ่งมั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และมีความสามารถในการนิเทศติดตามงาน และบริหารจัดการงานให้กับผู้ร่วมงาน

1.6 คุณลักษณะทางสังคมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นผู้ที่มีเกียรติ เชื่อถือได้ เป็นที่เคารพศรัทธาของบุคคลทั่วไป มีความเอาใจใส่ต่อผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการประสานงานภายใน และภายนอกหน่วยงาน

2. การเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการแสดงออก ถึงการเป็นผู้นำ

มีความสามารถในการบริหารงานในด้านต่างๆ มีบุคลิกภาพ น่าเชื่อถือมีความรับผิดชอบเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ เพื่อให้การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความทัดเทียมกับสถานศึกษาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน

2.1 ผู้นำการแลกเปลี่ยนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการแสดงออกต่อครูเมื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จตามข้อตกลง เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานที่มีความพยายามทุ่มเทกับการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และทำงานได้ดีตรงตามเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวม ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสามารถในการบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ส่งเสริม ชี้นำให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการพัฒนาความสามารถของตนเอง ไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น ตระหนักถึงภารกิจ

2.3 ผู้นำจริยธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความซื่อสัตย์ ประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบ มีความยุติธรรม โปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ และมีความเมตตาปราณี เอื้ออาทรต่อผู้ร่วมงาน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี มีความสัมพันธ์ทางบวก โดยภาพรวม และรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะบุคคลมาใช้ในการบริหารภายในองค์กร ส่งผลต่อการเป็นผู้นำที่ดี สามารถบริหารงานได้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ สายซุ่น (2559, น. 95) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนกาญจนาภิเษก พบว่า มีความความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Meredith (2008) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อทดสอบลักษณะผู้นำของผู้บริหารในลักษณะของแบบรายงานตนเอง ลักษณะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง ลักษณะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถิติ มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของตนเอง โดยการเป็นผู้นำที่ต้องแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และหาโอกาสในการศึกษาต่อ มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหา และสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ร่วมงาน ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น

1.2 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างของการเป็นผู้นำที่ดี เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ยึดมั่นตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม สร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ร่วมงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะสามารถช่วยให้มีบรรยากาศในการทำงานที่มีแต่ความราบรื่น และมีความสุข

1.3 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควร เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดอื่นๆ

2.3 ควรมีการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ในเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ เข้าถึงปัญหาต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการเป็นผู้นำที่ดีของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

1. กฤษณะ เหลืองทอง. (2556). **ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

2. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. (2558). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
3. ปวีณ์ศรีศมา เป็นวงศ์. (2558). **คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี**. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
4. พัชรินทร์ สายขุน. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนกาญจนาภิเษก**. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
5. ภัทร์ธม ณฑน์ เรื่องวิทยาวุฒิ . (2559). **คุณลักษณะความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21**. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 6 (1), 130-133.
6. ศศิรดา แวงไทย. (2559). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21**. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 6 (1), 11.
7. สุทธากุล ช่างใหญ่. (2558). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมือง จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1**. มหาวิทยาลัยบูรพา.
8. สมพงษ์ เกษมสิน. (2542). **การบริหารบุคคลแผนใหม่**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
9. Bass, B. M. (1990). **Bass & Stogdill's handbook of leadership theory, research, and managerial application (3 rd ed.)**. New York: The Free Press.
10. Burns, J.M. (1978). **Leadership. Theory of leadership**. New York : Harper and Row.
11. Krejcie, R.V., and Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement. 30, 607 – 610.
12. Meredith, C. L. (2008) **The relationship of emotional intelligence and transformational leadership behavior in non-profit executive leaders**. Dissertation Abstracts International, 68(11), 810-A.